

Laboratorul Național de Referință pentru Bolile Albinelor și ale altor Insecte Utile

Întrebare: Există din punct de vedere legal o obligativitate a celui ce efectuează tratamente fitosanitare la culturile de rapiță de a folosi substanțe nedăunătoare albinelor?

Răspuns: Autoritatea competentă în domeniu, care este cea mai în măsură să răspundă la o astfel de întrebare este Agenția Națională Fitosanitară.

A.N.F. funcționează în cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și deține date explicite referitoare la reglementările legale în vigoare cu privire la utilizarea în tratamentele fitosanitare numai a produselor care nu constituie un pericol pentru insectele polenizatoare, inclusiv pentru albine.

Întrebare: În cazul folosirii unor asemenea tratamente fitosanitare, nedăunătoare albinelor, există riscul ca aceste tratamente să afecteze totuși familiile de albine din zona tratată în cazul supradozării, și care sunt responsabilitățile celui ce efectuează tratamentele în această situație?

Răspuns: În cazul în care se supradozează un produs folosit în tratamentele fitosanitare, se modi-

fică inevitabil efectul aceluși produs, deci produsul poate deveni toxic pentru albine. Legislația ce cuprinde responsabilitățile celui care efectuează tratamentele de acest tip aparține domeniului fitosanitar care este coordonat de Agenția Națională Fitosanitară, menționată anterior.

Întrebare: Revista noastră, în numărul pe luna mai, a prezentat o situație petrecută în județul Buzău, unde apicultorii din zonă au reclamat pierderea a aproximativ 400 familii de albine, presupusa cauză fiind tratamentele efectuate, în data de 30.04.2008, de un fermier din zonă asupra unor culturi de rapiță. Știm că s-au prelevat probe din albinele moarte și din plantele tratate, care au fost trimise la IDSA pentru analize. La aceasta dată, 30.06.2008, se cunoaște ce substanță activă a fost depistată la analize și care sunt denumirile comerciale ale produselor ce conțin această substanță?

Răspuns: La data formulării prezentului răspuns, analizele de laborator efectuate în I.D.S.A., pentru probele recoltate de la 11 apicultori de pe raza comunei Merei, de

către autoritatea veterinară locală - Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din jud. Buzău, sunt finalizate. În laboratoarele IDSA s-au procesat probe de albine moarte, porțiuni de fagure cu nectar și o probă de floră meliferă, respectiv rapiță, de la care s-au recoltat inflorescențe, tulpini și frunze.

Principala cauză a mortalității înregistrate în aceste stupine a constituit-o intoxicația cu pesticidul tiacloprid, identificat în probele de albine și floră meliferă. Acest pesticid, în diferite concentrații stabilite de producător, intră în compoziția mai multor insecticide cunoscute sub diferite denumiri comerciale (ex. "Calypso", "Biscaya", "Proteus OD", ș.a.) Aceste insecticide sunt utilizate și în fitoprotecția culturilor de rapiță.

Întrebare: În cazul suspiciunii existenței unor intoxicații la familiile de albine datorate stropirilor, cum trebuie procedat concret în vederea ridicării și conservării probelor care vor fi folosite pentru depistarea cauzelor acestor intoxicații?

Răspuns: În cazul suspiciunii de intoxicație a familiilor de albine, în

primul rând trebuie anunțată autoritatea veterinară locală pe teritoriul căreia este amplasată stupina. Autoritatea veterinară este reprezentată în fiecare județ de către Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor cu sediul în orașul reședință de județ. D.S.V.S.A. coordonează activitatea medicilor veterinari de stat zonali și a medicilor veterinari de liberă practică din fiecare localitate, care au concesionat activități cu D.S.V.S.A.

Conform prevederilor Ordinului comun "Principalele măsuri de prevenire a intoxicațiilor la albine" dat de: Ministrul Agriculturii și Alimentației – Ord. nr. 45/ 1991, Ministrul Mediului – Ord. nr. 68/ 1992, Ministrul Transporturilor – Ord. nr. 1786/TB/ 1991, Secretarul de Stat la Departamentul pentru Administrația Locală – 15b /3404/ 1991 și Președintele Asociației Crescătorilor de Albine din România Ord. nr.127/ 1991, care a intrat în vigoare la 5 februarie 1992, medicul veterinar care reprezintă autoritatea veterinară locală, convoacă comisia de constatare, coordonează ancheta și recoltează probe pentru examene de laborator.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 25 / 19 martie 2008 publicat în MO

nr 341 / 2 mai 2008 cuprinde Norma sanitară veterinară privind metodologia de prelevare, prelucrare primară și transport al probelor destinate examenelor de laborator în domeniul sănătății animalelor inclusiv pentru albine.

Conform acestui ordin pentru examenul toxicologic se recoltează:

- minimum 150 g albine muribunde sau moarte / probă și
- o ramă întreagă de fagure cu rezervă de hrană (nectar, miere căpăcită, păstură) și/sau
- minimum 150 g plante melifere întregi, și/sau
- minimum 1litru de apă din sursa de apă a stupinei sau
- minimum 100 g sol de pe oglinda stupului.

După prelevare, probele sunt sigilate de către medicul veterinar și sunt identificate pe fiecare proprietar în parte. Este indicat ca probele să fie transportate la un laborator veterinar autorizat pentru efectuarea unui examen toxicologic, în 24 - 48 ore de la data recoltării.

Atenție, este foarte important să NU se recolteze probe medii de la mai mulți proprietari chiar dacă stupinele se află pe aceeași vatră de cules.

Întrebare: Care, sunt operațiunile cele mai indicate pe care ar trebui să le efectueze apicultorii în cazul unor astfel

de intoxicații, pentru a mai salva ce se mai poate?

Răspuns: În cazul înregistrării unui episod de intoxicație în stupină trebuie efectuate următoarele operațiuni:

- albinele moarte se adună și se distrug prin ardere, dar numai după prelevarea probelor și încheierea anchetei comisiei de constatare;

- fagurii cu miere necăpăcită și pastură se elimină din stupi și se depozitează până la finalizarea analizelor de laborator;

- dacă este posibil, se mută stupina pe o altă vatră de cules, situată la o distanță de cel puțin 10 km. depărtare față de cea precedentă;

- la toate familiile de albine care au supraviețuit unui astfel de episod, se asigură hrană de completare-fortificare sub formă de sirop 1:1 din miere salubă cu adaos de Protofil 20 ml/ sirop sau 34 ml /kg pastă și de vitamina C, câte 200 mg/ l sirop cu Protofil sau kg. pastă cu Protofil, repetat de 4 - 5 ori.

De asemenea, familiile se întăresc prin unificare și prin asigurarea unei igiene corespunzătoare.

Tratamentele pentru bolile infecțioase și parazitare se fac numai la recomandarea și sub supravegherea specialiștilor în domeniu, pentru a nu stresa suplimentar familia de albine.

Coordonator LNR pentru Bolile Albinelor și ale altor Insecte Utile
Dr. Biol exp. Gabriela Chioveanu

